

Образ мавки у фольклорі Та драмі-феєрії

Робота студентки 3го
курсу, у/в, гр. А
Абдулхак Г.-Г. М.

*Усю силу поетичного чуття вклала Леся
Українка в бездушну лісову істоту —
Мавку, і сталося чудо: Мавка ожила.
Недарма дядько Лев каже: .*

*Треба тільки слово знати,
то й лісовичку може уступити
душа така самісінька, як наша.*

Ось якою уявляла собі Мавку Меся Українка: « З-за стовбура старої розщепленої верби півусохлої виходить Мавка, в ясно-зеленій одежі .і розпущеними чорними, з зеленим полиском, косами, розправляє руки і проводить долонею по очах».

На думку О. Потебні, Мавки — це душі нехрещених дітей. У російському фольклорі Мавка — це душа дівчини, що померла до хрещення.

Найвдаліше тлумачення цього слова знаходимо у словнику В. Грінченка: «Мавка - дитя жіночої статі, яке вмирало нехрещенням і перетворювалося в Русалку». У «Лісовій пісні» поетеса називає Мавкою міфічну істоту — лісову русалку.

Критики ставлять цей образ у ряд улюблених жіночих образів Лесі Українки — поруч із «забутою тінню» — Дантовою дружиною, Долорес, Йоганною, Ізольдою Білорукою.

Вперше побачивши Мавку, Лукаш здивований її красою:

*...Що ж ти зовсім така,
як дівчина... ба ні, хутчий як панна,
бо й руки білі, і сама тоненька.
І якось так убрана не по-наськи...*

*Лукаш помітив, як незвичайно змінювався колір її
очей.*

*У ту ніч, коли кохання розцвіло, Мавка, «наче лісова
царівна у зорянім вінку на темних косах ».*

Заради великого кохання до Лукаша ця вільна лісова істота стане покійною служницею в Лукашевої матері. Та буденне вбрання сільської дівчини, яке її змусили надіти, ніяк, не пасує до Мавчиної краси — в ньому вона має злидений принижений вигляд.

А ось ще один приклад: «Якась постать... знеможена прихилилась до одвірка, в ній ледве можна пізнати Мавку».

Так за допомогою портретної характеристики поетеса розкриває внутрішній світ, переживання Мавки. Словами «конаюча надія» передано її трагедію.

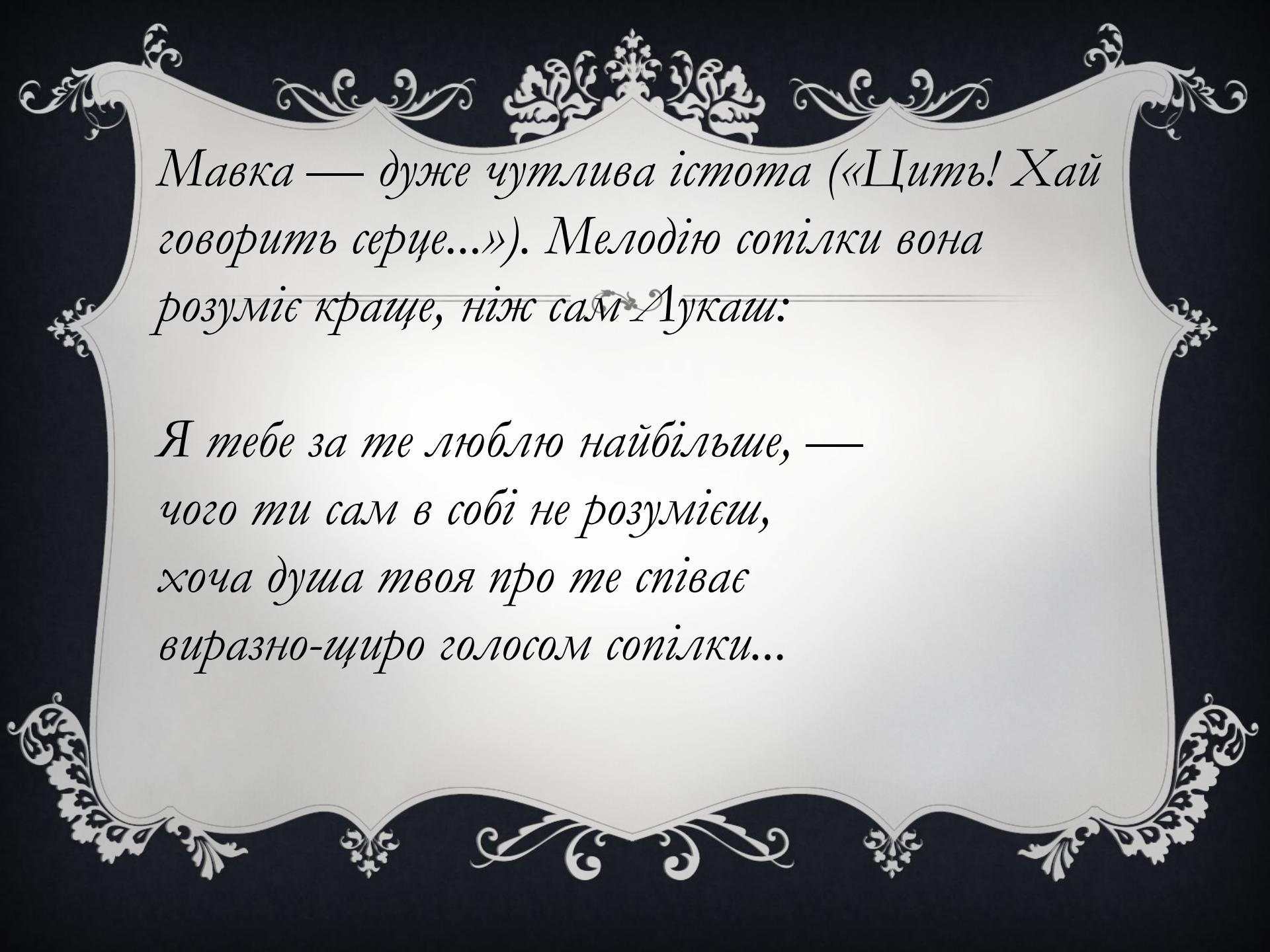
Завдяки образу Мавки поетеса розкриває найголовніші проблеми, які одвіку хвилювали поетів всіх часів, — ролі мистецтва, краси, кохання. Сама Мавка — це символ прекрасної мрії, поезії і краси. Романтичний образ Мавки оточений полум'яним зоряним ореолом. Це вогнисте сяйво супроводжує її упродовж всієї п'єси. У ніч кохання Лукаш одягає Мавці на голову зоряний вінок, а його поцілунок здається їй «зіркою, що в серце впала». їй хочеться, щоб очі Лукаша «розсипали вогнем самоцвіти». Закохана до нестями, Мавка мріє вмерти від щастя, як «летюча зірка». А коли Лукаш зрадив її, «всі зорі погасли і у вінку, і в серці» Мавки. Навіть із мертвого царства «Того, що в скелі сидить» вона вирвалась за допомогою вогню: «вогнем підземним мій жаль палкий зірвав печерний склеп».

Мова Мавки — поетична, сповнена ліризму.

Незвичайність її слів уражає й Лукаша: спочатку він зачарований ними, згодом, розлюбивши Мавку, дорікає їй за те, що вона в будень «править таке, немов на свято фацію». Він не розуміє романтичного складу думок Мавки, яка мислить конкретними образами, породженими її оточенням: «Ну, як таки, щоб воля — та пропала? — дивується Мавка. — Се так колись і вітер пропаде». Або: «Мій жаль спадає, наче мертвий лист».

*Мавка — дуже чутлива істота («Цить! Хай
говорить серце...»). Мелодію сопілки вона
розуміє краще, ніж сам Лукаш:*

*Я тебе за те люблю найбільше, —
чого ти сам в собі не розумієш,
хоча душа твоя про те співає
виразно-щиро голосом сопілки...*

Мавка до кінця лишається ідеально чистою, щирою,
незрадливою в коханні. Вона перша говорить
Лукашеві про своє почуття, не соромлячись голосу
серця, бо її благородній вдачі невідомі якісь розрахунки
чи компроміси:

Чи ж то ганьба,
що маю серце не скупе, що скарбів
воно своїх не криє, тільки гойно
коханого обдарувало ними,
не дожидуючи вперед застави?

Леся Українка оспівує щире, чисте кохання як найдорожче, що є в світі. Деякі критики вважають, що Мавка не бореться за своє кохання. Але це не так. Відразу зрозумівши хижу вдачу Килини, вона намагається відкрити Лукашу на неї очі, та він її не послухав. Навіть страшенні душевні страждання не позбавляють її почуття власної гідності. Мавка покохала Лукаша навіки, її любов чарує нас красою вірності. Вона не здатна платити злом за зло. Зрадивши своє кохання, Лукаш став вовкулакою, і тоді Мавка знов повернула йому людську подобу. Витонченість почуттів цього дивного створіння проявляється в усьому: Мавка чує, як співає весна, розуміє мелодію сопілки, знає, про що скрипить верба.

Образ Мавки, істоти фантастичної, набуває у «Лісовій пісні» реалістичних життєвих рис, стає втіленням усього доброго, гарного, світлого, втіленням вимріяного щастя.

Дякую за увагу!